

Tænk anderledes

Uvelse Skole, Hillerød Kommune

Tilbageblik

I 1999 besluttede Slangerup Kommune, som Uvelse Skole på det tidspunkt var en del af, at iværksætte 'Projekt Læring', som havde til formål at skabe en sammenhæng mellem de pædagogiske tilbud fra vuggestue over børnehave og til skole.

Uvelse Skole var allerede i gang med en række udviklings tiltag og besluttede derfor, at man som led i projektet ville gå et skridt videre og iværksætte rullende skolestart, aldersintegrerede grupper og tæt samarbejde med pædagogerne i SFO'en.

Man oplevede og oplever stadig meget svingende elevtal på det enkelte klassetrin, hvilket også var medvirkende til, at et projekt med aldersintegreret undervisning virkede som en god løsning.

Kontekst

Uvelse Skole ligger i en mindre by og modtager børn fra to daginstitutioner, som dog er under fælles ledelse. Skolen er en skole med 0.-6. klasse og afgiver børnene til en overbygningsskole i 7. klasse. Ved kommunalreformen overgik Uvelse Skole til Hillerød Kommune og fik i den forbindelse ny overbygningsskole. Tidligere afgav man til Kingoskolen i Slangerup, nu går børnene videre til Brødeskov Skole i Hillerød.

Rullende skolestart

På Uvelse Skole er aldersblandet undervisning i centrum. Man har rullende skolestart, hvor eleverne begynder på deres 6 års fødselsdag og på den måde ruller ind i en eksisterende indskolingsgruppe, hvor eleverne allerede er i gang med skolegangen. Eleven tilhører en indskolingsklasse i tre år, hvorefter barnet overgår til mellemtrinnet. Efter 6. klasse videregives børnene til en overbygningsskole.

Også overgangen mellem indskoling og mellemtrin er rullende. Her begynder man på mellemtrinnet i det kvartal, hvor man bliver 9 år.

Se mere om [den rullende skolestart](#) her (link: [Ubil2.pdf](#)).

Samarbejde med dagtilbuddet

Det, at skolen kun modtager fra én institution, gør koordineringen af samarbejdet enklere end, hvis man aftog børn fra mange forskellige dagtilbud.

Brobygningsark

På kommunalt niveau har man hidtil arbejdet med et brobygningsark, som barnets forældre og dagtilbud udfyldte og sendte til skolen, sådan at skolen har baggrundsinformation om barnet til brug for indplacering af barnet i en af de eksisterende grupper – eller for de øvrige skolars vedkommende til brug for klassesdannelsen. Dette brobygningsark er imidlertid i år blevet sparet væk. I Uvelse forsøger skolen dog i samarbejde med det lokale dagtilbud at udvikle et alternativ til brobygningsarket. Planen er at lave et ark, som kun forældrene udfylder, hvorved dagtilbuddets personale ikke skal bruge ressourcer på det.

Besøg på skolen

I månederne op til skolestart har det været tradition, at dagtilbuddet samler de børn, som snart skal i skole, i en førskolegruppe, som i forbindelse med deres skoleforberedende aktiviteter besøger indskoling og SFO'en en gang om måneden for at gøre børnene bekendt med skolen og for at øge trygheden ved overgangen.

Skolen er meget opmærksom på vigtigheden af disse besøg og vil prioritere disse, hvis dagtilbuddet pga. kommunale besparelser bliver nødt til at bakke ud i forhold til nogle af de traditioner, der er for at skabe en god sammenhæng.

Informationsmøder

Skolens personale deltager i informationsmøder i dagtilbuddet – både i informationsmøder med det pædagogiske personale og i forældremøder om skolestart og skolegang. På møderne med personalet gør skolen meget ud af at få formidlet, hvad man forventer af børnene, når de begynder i skole. Børnehaveklasselederne har udarbejdet et dokument, som beskriver, hvad skolen forstår ved skoleparathed, og hvad man forventer af barnet ved skolestart.

Skolestarten

Børnene begynder som udgangspunkt i skole og SFO den dag, de fylder 6 år. Ved den rullende skolestart oplever både barn og forældre en rolig og rar skolestart, hvor de alene er i centrum, og hvor personalet har tid til at møde barnet og introducere det til skolegangen. Denne måde opleves god og tryk både for de børn, som er klar til at tage fat på at læse og skrive, og for de børn, der har brug for lidt mere tid.

Fra tid til anden udskydes skolestarten for enkelte børns vedkommende – ikke forstået på den måde, at deres skolestart udskydes et år. Der er tale om, at de venter et par måneder efter 6-års fødselsdagen, før de begynder i skolen. Skoleleder Hanne Lindegaard udtaler, at de på skolen ikke har børn, for hvem skolestarten udskydes et helt år.

Skolegangen er hver dag fra 8.00 til 14.00, dog med fleksmødetid, som betyder, at børnene møder ind mellem kl. 8.05 og 8.30. I hver gruppe er der to voksne, og undervisere og pædagoger deltager i undervisningen.

Når barnet begynder i skole, kommer det ind i en etableret skolekontekst, hvor alle de andre børn allerede går i skole og kender regler og normer for, hvordan man gør, når man er i skole. Derfor vænner barnet sig meget hurtigt til de nye rammer og nye krav og afkoder meget hurtigt de nye regler og normer. *“Før skulle vi bruge et halvt år på at lære børnehaveklassebørnene at gå i skole. Det er helt unødvendigt nu,”* fortæller skoleleder Hanne Lindegaard.

Dagligdagen

Den daglige undervisning og den massive undervisningsdifferentiering, som praktiseres på Uvelse Skole, kræver en del ‘bøgføringsystemer’ for, hvor langt det enkelte barn er, sådan at man hele tiden kan tage udgangspunkt i det enkelt barns kompetencer og behov. Dette ‘bøgføringsarbejde’ tager selvfølgelig tid, men det opfattes af lærere, pædagoger og ledelse som et nødvendigt og nyttigt styringsredskab i forhold til at kunne tilbyde den undervisning, som de ser virke for det enkelte barn.

Skolens leder fortæller, at man i forhold til kommunens øvrige skoler har et lavt sygefravær blandt personalet – et sygefravær, som er så lavt, at vikartimerne fast er indregnet i normeringen. Dette betyder en overnormering så længe, der ingen sygdom er, men det betyder til gengæld også, at der oftest ikke hentes vikarer ind ved kortere sygemeldinger. Underviserne og pædagogerne har selv valgt denne form, da de vurderer, at det er vanskeligt for uøvede vikarer at springe ind i denne form for undervisning.

Skolen vurderer, at både stærke og svage børn nyder godt af den rullende skolestart og den aldersintegrerede undervisning – hver på sin måde. Alle får lov til at lære i det tempo, som de er klar til, og man benytter samtidig også meget mesterlæreprincippet, hvor børn lærer andre børn. Skolens leder oplever, at børnene lærer meget af at undervise andre.

De aldersblandede klasser betyder desuden, at der altid er flere voksne i gruppen på en gang. Det giver mulighed for forskellige typer aktiviteter med og uden voksenstøtte, og det giver samtidig mulighed for at trække sig lidt tilbage for de børn, som har brug for det.

Se mere om den aldersintegrerede undervisning her (link: [Ubil1.pdf](#)).

Skole-hjemsamarbejde

Skolen ligger som sagt i et mindre nærmiljø, hvor forældrene oftest kender skolen, før de sender barnet i skole. Derfor oplever man stor tillid til, at skolen er klar til at møde barnet, og at barnet får den bedst mulige skolestart.

Skolen og den eksisterende forældregruppe er til gengæld meget opmærksomme på de lavpraktiske forhold i forbindelse med, at nye forældre kontinueret kommer ind i en allerede etableret forældregruppe. Derfor har forældregruppens klasserepræsentanter udarbejdet en procedure for, hvad man helt konkret gør, når der kommer nye børn i gruppen. De har samtidig udarbejdet en pjece til forældre om skolestart og skolegang på Uvelse Skole.

At holde forældremøder og børnefødselsdag i en aldersintegreret gruppe med mange børn er selvfølgelig en udfordring. Forældremøder arrangeres oftest som workshop-lignende forløb, hvor man først giver den information, som er fælles for hele forældregruppen og bagefter laver parallelle spor, hvor forældrene efter interesse og relevans kan høre om forskellige fag og aktiviteter.

Ved børnefødselsdag har forældrene mulighed for at låne et lokale på skolen, sådan at de har plads til den større børnegruppe, som barnet er tilknyttet.

Resultater

På Uvelse Skole har man ikke gennemført en egentlig evaluering andet end den løbende interne evaluering, som pædagoger, lærere og ledelse selvfølgelig laver i det daglige.

Skoleleder Hanne Lindegaard fortæller, at den rullende skolestart og den aldersintegrerede undervisning fungerer til alles tilfredshed, og at de også på de nationale test kan se, at deres elever ligger pænt på det faglige niveau.

Overbygningsskolen, som modtager børnene i 7. klasse, fortæller, at børn fra Uvelse Skole er meget selvstændige, gode til at tilrettelægge arbejdet og gode til at arbejde projektorienteret. Nogle af børnene bliver ret overraskede over det pludselige skifte til en traditionel form, men de vænner sig hurtigt til de nye krav. *“Det er selvfølgelig vigtigt at være grundige i samarbejdet med overbygningsskolen i forhold til at forberede dem på, hvad det er for kompetencer, vores elever har, når de begynder hos dem,”* siger skoleleder Hanne Lindegaard.

Kan andre også?

Umiddelbart ser skoleleder Hanne Lindegaard ingen begrænsninger i forhold til hvilke skoler og skoletyper, der ville kunne benytte den skitserede model. *“I virkeligheden er det vigtigste, at man kan få kommunen og personalet med på det – personalet skal tro på det og bakke op om det. Det er en anden måde at være pædagog og lærer på,”* siger Hanne Lindegaard. *“Og så er det selvfølgelig en fordel for os, at vi kun har to børnehaver at forholde os til. Børnehaven skal jo bakke op om den rullende skolestart for, at det kan lade sig gøre,”* fortsætter hun.

I forhold til indretningen af skolen og de fysiske rammer for det pædagogiske arbejde er Uvelse en helt almindelig skole med helt traditionelle rammer, dvs. klasselokaler mellem 45 og 55 km² og med enkelte store lokaler på 70 km². En aldersblandet klasse har på Uvelse Skole typisk to